# Lag

**om ändring av spårtrafiklagen**

I enlighet med riksdagens beslut

*upphävs* i spårtrafiklagen (1302/2018) 4 § 36 punkten samt 32 och 34 §,

*ändras* 3 § 1 och 2 mom., 4 § 8, 21, 22, 27, 29 och 30 punkten, 9 § 2 mom., 18 §, 30 § 1 mom., 31 och 37 §, 40 § 4 mom., 65 § 1 mom., 68 §, 72 § 1 mom., 74 § 4 mom., rubriken för 14 kap., rubriken för 79 § och 79 § 1 mom., 80 §, 108 § 1 mom., 111 § 3 mom., 113 § 1 mom., 121 § 4 mom., 122 § 1 mom., 129 § 4 mom., 130 §, 132 § 6 mom., 133 § 2 mom., 135 § 1 mom., 149 §, 150 § 1 mom., 152 §, 164 § 1 mom., 178 § 1 mom., 180 §, 188 § 3 mom. och 189 § 2 mom.,

av dem 188 § 3 mom. sådant det lyder i lag 1507/2019, och

*fogas* till lagen en ny 152 a §, till 182 § ett nytt 2 mom. samt till lagen en ny 186 a § som följer:

3 §

*Avgränsning av tillämpningsområdet*

Andra förvaltare av privata spåranläggningar än de som förvaltar spåranläggningar i kusthamnar och VR-Group Ab kan följa anmälningsförfarandet i 5 kap. i stället för ansökan om säkerhetstillstånd enligt 4 kap. och det säkerhetsstyrningssystem som förutsätts för säkerhetstillstånd i 10 § och de rutiner för nödsituationer i säkerhetsstyrningssystemet som förutsätts i 11 § och kan även följa förfarandena i 14 kap. i stället för bestämmelserna i 9 kap.

Bestämmelserna i 16, 17 och 19 kap. och i 132 § 1 mom. tillämpas inte på de förvaltare av privata spåranläggningar som Europeiska kommissionen, nedan *kommissionen*, på grundval av erhållen anmälan har beslutat ska undantas från tillämpningsområdet för bestämmelserna om tilldelning av kapacitet och om banavgifter i kapitel IV i Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/34/EU om inrättande av ett gemensamt europeiskt järnvägsområde, nedan *järnvägsmarknadsdirektivet*, eller på de förvaltare av privata spåranläggningar som inte hör till järnvägsinfrastrukturen enligt definitionen i bilaga I till järnvägsmarknadsdirektivet. Bestämmelserna ovan tillämpas inte heller på spåranläggningar inom anläggningar för tjänster, på spåranläggningar i hamnar eller på sådana spår som bannätsförvaltaren använder för sina egna godstransporter. På spåranläggningar inom ett område som förvaltas av en hamninnehavare som förvaltar spåranläggningar i en hamn eller av något annat företag eller någon annan sammanslutning som ansvarar för hamnens väsentliga funktioner samt på övriga konstruktioner i anslutning till järnvägsfunktionerna, inklusive kajer och anordningar tillämpas i stället för ovannämnda bestämmelser bestämmelserna i 18 kap. samt Europeiska unionens övriga lagstiftning om anläggningar för tjänster.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

4 §

*Definitioner*

I denna lag avses med

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

8) *fordonsinnehavare* en fysisk eller juridisk person som utnyttjar ett fordon som transportmedel och som är ägare av fordonet eller har rätt att nyttja det samt som är registrerad som fordonets innehavare i det fordonsregister som förs av Europeiska järnvägsbyrån, nedan *EU-byrån*, eller, om det är fråga om ett fordon som används i direkt internationell järnvägstrafik mellan Finland och Ryssland, i det trafik- och transportregister som avses i 216 § i lagen om transportservice (320/2017),

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

21) *den som ansöker om tjänster* varje offentlig och privat sammanslutning och verksamhetsutövare, såsom de som ansöker om bankapacitet, järnvägsoperatörer, behöriga myndigheter som avses i 182 § i lagen om transportservice, läroanstalter som tillhandahåller utbildningstjänster, andra tjänsteleverantörer och andra som behöver tjänster, som för sitt eget eller en annan järnvägsoperatörs eller läroanstalts bruk ansöker om de stöd- och underhållstjänster för järnvägstrafiken som tjänsteleverantören tillhandahåller och på vilka kommissionens genomförandeförordning (EU) 2017/2177 om tillträde till anläggningar för tjänster och järnvägsrelaterade tjänster tillämpas,

22) *anläggning för tjänster* installationer, inklusive mark, byggnader, spår inom en anläggning för tjänster och övrig utrustning, som helt eller delvis iordningställts för att tillhandahålla järnvägsoperatörer sådana tjänster som avses i punkterna 2—4 i bilaga II till järnvägsmarknadsdirektivet,

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

27) *den som ansöker om bankapacitet* järnvägsoperatörer, behöriga myndigheter som avses i 182 § i lagen om transportservice samt avlastare, avsändare, speditörer och operatörer för kombinerade transporter samt inrättningar som ger utbildning för järnvägsbranschen, vilka har ett allmännyttigt eller kommersiellt intresse av att ansöka om bankapacitet,

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

29) *bannätsförvaltare* förvaltaren av statens bannät och förvaltare av privata spåranläggningar som omfattas av lagens tillämpningsområde och som särskilt ansvarar för att anlägga, förvalta och underhålla järnvägsinfrastruktur,

30) *järnvägsinfrastruktur* det bannät som avses i denna lag och fasta delar av banan enligt definitionen i bilaga I till järnvägsmarknadsdirektivet,

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

9 §

*Anmälan av nationella rättsnormer om järnvägssäkerhet*

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Om rättsnormen är av lokal karaktär geografiskt, behöver den inte anmälas. Däremot ska information om den lokala rättsnormen och var den offentliggörs inkluderas i den banregisterapplikation som avses i 37 § eller i beskrivningen av bannätet.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

18 §

*Säkerhetsintyg*

Bannätet får bara användas av järnvägsoperatörer som har ett säkerhetsintyg för bedrivande av järnvägstrafik.

Säkerhetsintyg krävs emellertid inte för sådan flyttning av fordon som sker i anslutning till lastning av fordon, underhåll av banan eller underhållstjänster och för vilken bannätsförvaltaren eller bannätsförvaltarna har spärrat tillträdet till bannätet eller en del av det för trafik samt gett anvisningar om förfarandet för flyttning inom det spärrade området.

Säkerhetsintyg krävs inte av ett järnvägsföretag som har registrerats i någon annan stat än en EES-stat och som bedriver i den mellan Republiken Finlands regering och Ryska federationens regering ingångna överenskommelsen om direkt internationell järnvägstrafik (FördrS 85/2016) avsedd järnvägsgränstrafik enbart på spåranläggningar mellan riksgränsen och en järnvägsgränsstation och på spåranläggningar på en järnvägsgränsstation.

30 §

*System för att hantera säkerheten*

Förvaltare av privata spåranläggningar som avses i detta kapitel ska upprätthålla ett system för att hantera säkerheten i stället för det säkerhetsstyrningssystem som avses i 10 § och de rutiner för nödsituationer i säkerhetsstyrningssystemet som förutsätts i 11 §. I sitt system för att hantera säkerheten ska förvaltaren av privata spåranläggningar beskriva

1) verksamhetens art och omfattning,
2) organisationen och ansvarsfördelningen,
3) hur bannätets användbarhet och underhåll säkerställs,
4) förfaranden för trafik och flyttning av fordon,
5) en plan för egenkontroll och sätt att genomföra egenkontrollen,
6) hanteringen av alla sådana risker i järnvägssystemet som ingår i organisationens verksamhet.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

31 §

*Övriga krav på förvaltningen av privata spåranläggningar*

Förvaltaren av privata spåranläggningar ansvarar för en trygg användning av järnvägssystemet och för hantering av de risker som användningen medför med beaktande av verksamhetens omfattning.

37 §

*Banregisterapplikation*

Transport- och kommunikationsverket är den nationella myndighet som övervakar att de bannätsförvaltare som har ett säkerhetstillstånd enligt 25 §, i EU-byråns banregisterapplikation för in uppgifter om egenskaperna hos delsystemen och hos delsystemens delar samt om dessas kompatibilitet med de egenskaper som anges i de tekniska specifikationerna för driftskompatibilitet.

De bannätsförvaltare som har ett säkerhetstillstånd ska i banregisterapplikationen lämna de uppdaterade uppgifter som avses i 1 mom. om det bannät som de förvaltar. Dessutom ska dessa bannätsförvaltare i banregisterapplikationen lämna uppdaterade uppgifter om ändringar i det bannät som de förvaltar.

Närmare bestämmelser om hur uppgifterna ska lämnas i banregisterapplikationen och inom vilka tidsfrister får utfärdas genom förordning av statsrådet.

40 §

*Anmälan av nationella tekniska rättsnormer*

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Geografiskt lokala rättsnormer och begränsningar behöver inte anmälas, men de ska införas i den banregisterapplikation som avses i 37 §.

65 §

*Kontroller före användning av fordon som beviljats tillstånd*

Innan en järnvägsoperatör använder ett fordon, ska den kontrollera att

1) fordonet har beviljats tillstånd för utsläppande på marknaden på användningsområdet i fråga och att det är vederbörligen registrerat,

2) fordonet är kompatibelt med järnvägslinjen utifrån den banregisterapplikation som avses i 37 § och de tekniska specifikationerna för driftskompatibilitet eller all annan relevant information som kostnadsfritt och inom rimlig tid lämnas av bannätsförvaltaren, om uppgifterna i banregisterapplikationen är ofullständiga,

3) fordonet är vederbörligt integrerat i den tågsammansättning i vilken det är avsett att användas, med beaktande av det aktuella järnvägsföretagets säkerhetsstyrningssystem och den tekniska specifikationen för driftskompatibilitet i fråga om drift och trafikledning.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

68 §

*Fordonsnummersystem*

Ett fordon som beviljats tillstånd för utsläppande på marknaden eller tillstånd för ibruktagande enligt 79 § ska registreras i EU-byråns fordonsregister innan det tas i bruk.

Transport- och kommunikationsverket är den nationella fordonsregistreringsmyndighet som ansvarar för behandlingen av fordonsregistreringsansökningar riktade till den samt för behandlingen och förvaltningen av uppgifter i EU-byråns fordonsregister om fordon som är registrerade i Finland.

Om fordonets användningsområde är begränsat till bannätet i Finland, ska Transport- och kommunikationsverket registrera det i EU-byråns fordonsregister. Om fordonets användningsområde utöver Finland innefattar en eller flera andra EES-staters territorium, ska det registreras i en av de berörda medlemsstaterna. Fordonsinnehavaren ska omedelbart underrätta Transport- och kommunikationsverket om ändringar i registeruppgifterna för ett i Finland registrerat fordon så att Transport- och kommunikationsverket kan göra de behövliga ändringarna i EU-byråns fordonsregister.

Transport- och kommunikationsverket tilldelar fordonet ett fordonsnummer i samband med att verket första gången registrerar fordonet i EU-byråns fordonsregister.

Den som ansöker om första tillstånd för utsläppande på marknaden eller ibruktagande av ett fordon som avses i 79 § ansvarar för att fordonet i fråga märks med sitt fordonsnummer. Transport- och kommunikationsverket kan vid behov ändra ett fordonsnummer och kräva att fordonsinnehavaren ändrar märkningen av fordonet.

Ett fordon som används i museitrafik behöver inte märkas med ett fordonsnummer som avses i denna paragraf, om fordonet har ett gammalt nummer som grundar sig på ett nationellt nummersystem och som entydigt specificerar det.

72 §

*Enheter som ansvarar för underhåll av fordon*

Innan ett fordon används på bannätet i Finland ska det anvisas en enhet som ansvarar för dess underhåll. Den underhållsansvariga enheten för fordonet ska vara registrerad i EU-byråns fordonsregister.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

74 §

*Certifieringsorgan och certifiering av underhållsansvariga enheter*

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Certifiering och intyg som avses i denna paragraf krävs inte av underhållsansvariga enheter med ansvar för fordon som endast används i musei- eller växlingstrafik.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

14 kap.

**Ibruktagande av fasta delsystem på privata spåranläggningar enligt 5 kap. och ibruktagande av rullande materiel i trafik till Ryssland och i museitrafik**

79 §

*Ibruktagande av rullande materiel i museitrafik*

En museitrafikoperatör ska ansöka om tillstånd för ibruktagande för ett fordon som används i museitrafik hos Transport- och kommunikationsverket innan fordonet får användas på bannätet.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

80 §

*Fordon som anländer från Ryska federationen*

Fordon som används i direkt internationell järnvägstrafik mellan Finland och Ryssland och som anländer från Ryska federationen ska ha Transport- och kommunikationsverkets tillstånd för ibruktagande. Verket beviljar tillstånd för sådana fordon och fordonstyper som i Ryska federationen eller i en annan stat som hör till organisationen för järnvägssamarbete (OSJD, Organisation for Co-operation of Railways), nedan *OSJD-stat*, har ett giltigt tillstånd för ibruktagande eller ett därmed jämförbart tillstånd. Fordonen får gå i trafik endast i direkt internationell järnvägstrafik mellan Finland och Ryssland. Bestämmelser om kraven på fordon finns i den mellan Republiken Finlands regering och Ryska federationens regering ingångna överenskommelsen om direkt internationell järnvägstrafik och i den med stöd av den överenskommelsen ingångna överenskommelsen mellan kommunikationsministeriet i Finland och Ryska federationens transportministerium och dess bilagor.

Järnvägsföretag som i Finland bedriver i 1 mom. avsedd direkt internationell järnvägstrafik ska ansöka om tillstånd för ibruktagande hos Transport- och kommunikationsverket innan de inleder trafik med fordon på bannätet i Finland. Överensstämmelsen hos fordon ska påvisas med en anmälan som sökanden ger in till verket. Sökanden ska anmäla att fordonet eller fordonstypen har beviljats tillstånd för ibruktagande eller ett därmed jämförbart tillstånd i Ryska federationen eller någon annan OSJD-stat. Verket avgör ansökan om tillstånd för ibruktagande på basis av den anmälan som sökanden lämnat in. Tillstånd kan beviljas elektroniskt.

Ett lokomotiv som anländer från Ryska federationen och som endast används i direkt internationell järnvägstrafik mellan Finland och Ryssland får anlända till en järnvägsgränsstation i Finland utan ett sådant tillstånd för ibruktagande som avses i 1 mom., om det har ett gällande tillstånd för ibruktagande eller ett därmed jämförbart tillstånd i Ryska federationen eller någon annan OSJD-stat. Bestämmelser om kraven på lokomotiv finns i den mellan Republiken Fin-

lands regering och Ryska federationens regering ingångna överenskommelsen om direkt internationell järnvägstrafik och i den med stöd av den överenskommelsen ingångna överenskommelsen mellan kommunikationsministeriet i Finland och Ryska federationens transportministerium och dess bilagor.

Ett fordon som anländer från Ryska federationen och som används i direkt internationell järnvägstrafik mellan Finland och Ryssland ska registreras i det trafik- och transportregister som avses i 216 § i lagen om transportservice. För detta ändamål ska järnvägsföretag som i Finland bedriver direkt internationell järnvägstrafik mellan Finland och Ryssland utan obefogat dröjsmål så snart de fått de uppgifter som avses i 218 § i den lagen och senast i sin ansökan om tillstånd för ibruktagande enligt 1 mom. till Transport- och kommunikationsverket lämna följande uppgifter om fordon som anländer från Ryska federationen för anteckning i trafik- och transportregistret:

1) fordonets ägare eller innehavare,
2) tekniska egenskaper,
3) begränsningar som gäller användningen av fordonet,
4) omständigheter som gäller underhållsplanen och som är relevanta för säkerheten.

På fordon som används i direkt internationell järnvägstrafik mellan Finland och Ryssland kan det användas fordonsnummer som tilldelats i ett tredjeland.

108 §

*Utläggning av bannätsförvaltares uppgifter på entreprenad och fördelning av uppgifterna*

En bannätsförvaltare får lägga ut sina uppgifter på entreprenad till en annan part som inte får vara ett järnvägsföretag eller ett företag som har bestämmande inflytande över ett järnvägsföretag eller ett företag som ett järnvägsföretag har bestämmande inflytande över. Bannätsförvaltaren ska se till att utläggningen av uppgifterna inte orsakar intressekonflikter och att konfidentialiteten hos kommersiellt känslig information garanteras.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

111 §

*Vertikal integration*

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Utöver vad som föreskrivs i 109 § ska villkoren i artikel 7d.4—7d.10 i det direktiv som nämns i 1 mom. iakttas vid finansiella lån mellan olika enheter och i övriga ekonomiska angelägenheter i ett vertikalt integrerat företag.

113 §

*Tillträde till bannätet och rätt att använda det*

Sådan bankapacitet på bannätet som beviljats enligt detta kapitel får användas för järnvägstrafik av järnvägsföretag som fått koncession av Transport- och kommunikationsverket enligt 53 § 1 mom. 1 punkten i lagen om transportservice eller som fått koncession för järnvägstrafik i en EES-stat och som också i andra avseenden uppfyller förutsättningarna för bedrivande av järnvägstrafik enligt den paragrafen. Också andra järnvägsoperatörer får för att bedriva trafik använda bankapacitet som beviljats enligt detta kapitel, om förutsättningarna för bedrivande av trafik enligt nämnda paragraf uppfylls.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

121 §

*Upprättande av tågplaneförslag och hörande av parter*

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Bannätsförvaltaren ska sända tågplaneförslaget för kännedom till dem som har ansökt om bankapacitet och till övriga berörda parter inom den tidsfrist som avses i 2 mom. och höra parterna om tågplaneförslaget samt ge dem en tidsfrist på minst en månad för att framföra sina synpunkter på tågplaneförslaget.

122 §

*Tilldelning av bankapacitet*

En bannätsförvaltare ska utifrån tågplaneförslaget samt hörandet enligt 121 § 4 mom. besluta om tilldelning av bankapacitet på likvärdiga och icke-diskriminerande grunder för en tågplaneperiod. Bannätsförvaltaren ska då särskilt se till persontrafikens, godstrafikens samt banunderhållets behov och att bannätet utnyttjas på ett effektivt sätt. När beslutet om tilldelning av bankapacitet med stöd av 118 eller 120 § fattas ska banförvaltaren, om inte annat följer av detta kapitel, beakta prioritetsordningen för en särskild eller en överbelastad järnvägslinje eller en del av den. Beslut om att ändra eller omfördela bankapacitet för regelbunden trafik under tågplaneperioden ska fattas på de grunder som anges i 121 § 1 mom. med iakttagande av den förordning av statsrådet som utfärdats med stöd av 117 § 4 mom.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

129 §

*Avtal om användning av bannät*

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Bannätsförvaltare får inte ingå avtal om användning av bannätet förrän järnvägsföretaget uppfyller de förutsättningar för bedrivande av järnvägstrafik som anges i 53 § 1 mom. 1—3 och 5 punkten i lagen om transportservice. Bannätsförvaltare får inte ingå avtal om användning av bannätet med en annan järnvägsoperatör förrän järnvägsoperatören har ett i 18 § i denna lag avsett säkerhetsintyg och i övrigt uppfyller förutsättningarna för bedrivande av järnvägstrafik. Andra som ansöker om bankapacitet ska ange den järnvägsoperatör som ska utnyttja bankapaciteten som tilldelas sökanden. Bannätsförvaltaren ska i detta fall ingå avtal om användning av bannätet med den angivna järnvägsoperatören i fråga.

130 §

*Verksamhetsstyrning genom kvalitetskrav på utförande*

I syfte att effektivisera användningen av bannätet och främja järnvägstrafikens punktlighet samt minska sådana driftavbrott i bannätet som beror på järnvägstrafik och banhållning ska bannätsförvaltare och järnvägsföretag motiveras att begränsa störningar som beror på deras verksamhet och höja bannätets prestanda med hjälp av verksamhetsstyrning genom kvalitetskrav på utförande i enlighet med denna paragraf. Systemet ska vara opartiskt, icke-diskriminerande och förenligt med proportionalitetsprincipen. Bannätsförvaltarna och järnvägsföretagen ska vid verksamhetsstyrning genom kvalitetskrav på utförande följa grundprinciperna i punkt 2 i bilaga VI till järnvägsmarknadsdirektivet.

Ett järnvägsföretag ska betala bannätsförvaltaren ersättning i enlighet med verksamhetsstyrningen genom kvalitetskrav på utförande, om den trafik som järnvägsföretaget bedriver, av skäl som beror på järnvägsföretaget, väsentligt avviker från den bankapacitet som beviljats företaget. Bannätsförvaltaren ska betala järnvägsföretaget ersättning i enlighet med verksam-

hetsstyrningen genom kvalitetskrav på utförande, om bannätets användbarhet på grund av trafikstörningar som beror på bannätsförvaltaren avviker väsentligt från den bankapacitet som tilldelats järnvägsföretaget och om detta inverkar negativt på järnvägssystemets funktionsduglighet.

Om bannätsförvaltaren och järnvägsföretaget är av olika åsikt i en fråga som gäller verksamhetsstyrning genom kvalitetskrav på utförande, ska de begära att regleringsorganet avgör ärendet. Regleringsorganet ska fatta ett beslut inom tio arbetsdagar efter det att bannätsförvaltaren eller järnvägsföretaget har sänt alla de dokument som rör ärendet till regleringsorganet.

132 §

*Minimipaket av tillträdestjänster samt tilläggstjänster och extra tjänster*

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Även de förvaltare av privata spåranläggningar som avses i 3 § 2 mom., med undantag för anläggningarna för tjänster, ska garantera ett öppet och icke-diskriminerande tillträde till sitt bannät och till de minimipaket av tillträdestjänster som tillhandahålls där. Prissättningen av användningen av privata spåranläggningar och de tjänster som tillhandahålls på dem ska vara skälig och likvärdig. Regleringsorganet har rätt till information om tilldelning av kapacitet, tjänsteutbud och prissättning av tjänster på privata spåranläggningar.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

133 §

*Tjänster som omfattas av skyldigheten att tillhandahålla tjänster*

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Tjänsteleverantörer ska så fort som möjligt svara på den anhållan om att få tillgång till de tjänster och spårförbindelser som avses i 1 mom. eller om att utnyttja en anläggning för tjänster som framställts av den som ansöker om tjänster, även i det fall att det föreligger flera anhållanden om tillgång till tjänster eller utnyttjande av en anläggning för tjänster. Regleringsorganet ska sätta ut en tid inom vilken en tjänsteleverantör ska besvara anhållan från den som ansöker om en tjänst. Regleringsorganet kan meddela närmare föreskrifter om maximitiderna för att besvara ansökningarna om tillgång till en tjänst. En tjänsteleverantör får avslå anhållan om tjänster endast om det finns sådana praktiskt möjliga alternativ till tjänsten i enlighet med marknadsförhållandena som möjliggör bedrivande av persontrafiken eller godstrafiken i fråga på samma eller ett alternativt linjeavsnitt under ekonomiskt godtagbara förutsättningar. Den som vägrar tillhandahålla tjänster är skyldig att skriftligen motivera det nekande beslutet och ska instruera den som ansöker om tjänster var och på vilka villkor praktiskt möjliga alternativ finns att tillgå. En tjänsteleverantör är inte skyldig att investera i tjänster för att kunna bemöta alla anhållanden om tjänster på det sätt som anges i ansökningarna. Den som ansöker om tjänster kan begära avgörande av regleringsorganet, om en tjänsteleverantör vägrar tillhandahålla tjänster. Regleringsorganet kan vidta de åtgärder det anser behövliga för att se till att en lämplig andel av kapaciteten för tillhandahållande av tjänster tilldelas utomstående sökande.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

135 §

*Tillhandahållande av utbildningstjänster*

En läroanstalt som avses i 90 § i lagen om transportservice ska på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt mot ersättning tillhandahålla utbildningstjänster till bolag och andra sammanslutningar som bedriver verksamhet enligt denna lag, om utbildningen behövs för

uppfyllande av kraven för erhållande av säkerhetsintyg eller säkerhetstillstånd. Ersättningen ska vara likvärdig och rimlig i förhållande till kostnaderna för utbildningen och en skälig avkastning.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

149 §

*Regleringsorganets uppgifter*

Regleringsorganet ska övervaka, kontrollera och främja att järnvägsmarknaden är fungerande, opartisk och icke-diskriminerande. Regleringsorganet ska utöver vad som föreskrivs någon annanstans i denna lag

1) utöva tillsyn över efterlevnaden av denna lag och krav som utfärdats med stöd av den samt av järnvägsmarknadsdirektivet och kraven i de genomförandeordningar som utfärdats med stöd av det,

2) fungera som myndighet som behandlar begäranden om omprövning och besvär på järnvägsmarknaden,

3) särskilt säkerställa att förfarandena för beviljande av tillträdesrätt till bannätet och de avgifter som tas ut för tillträdesrätten, de tjänster som tillhandahålls aktörer inom järnvägssektorn och prissättningen av tjänsterna, trafikledningen, planeringen av arbeten för att modernisera bannätet, planerat och oplanerat banunderhåll samt beskrivningen av bannätet och informationen om alla ovan nämnda frågor i beskrivningen av bannätet är icke-diskriminerande och motsvarar föreskrivna krav,

4) övervaka bannätsförvaltarnas oberoende och att bannätsförvaltarnas uppgifter har ordnats på det sätt som föreskrivs i 16 kap.,

5) avgöra meningsskiljaktigheter mellan järnvägsoperatörer, dem som ansöker om bankapacitet, bannätsförvaltare, tjänsteleverantörer, dem som ansöker om tjänster, läroanstalter som tillhandahåller utbildningstjänster och som avses i 90 § i lagen om transportservice, företag som behöver utbildningstjänster och de behöriga myndigheter som avses i 182 § i den lagen,

6) övervaka konkurrenssituationen på järnvägsmarknaden, inklusive särskilt marknaden för persontrafik med höghastighetståg,

7) besluta om åtgärder för att motverka snedvridning av konkurrensen på järnvägsmarknaden, diskriminering och all annan icke önskvärd utveckling, dock utan att detta påverkar konkurrensmyndighetens behörighet,

8) granska statsägda järnvägsföretags bokföring och lämna uppgifter till statsunderstödsmyndigheterna, om organet upptäcker missbruk av understöd, dock utan att detta påverkar statsunderstödsmyndigheternas behörighet,

9) sköta övriga uppgifter enligt denna lag, järnvägsmarknadsdirektivet och genomförandeförordningar som utfärdats med stöd av det, i vilka ingår rätten att utöva tillsyn över och avgöra ärenden som hör samman med dessa uppgifter samt rätten att få information av aktörer på järnvägsmarknaden för skötseln av uppgifterna i fråga,

10) delta i samarbetet mellan regleringsorganen inom Europeiska unionen och vid behov i beredningen av beslut om internationella järnvägslinjer,

11) fungera som det i artikel 5.7 i trafikavtalsförordningen avsedda oberoende organ vars uppgift det är att bedöma den i 182 § i lagen om transportservice avsedda behöriga myndighetens beslut om att upphandla tjänster inom persontrafik på järnväg som omfattas av den allmänna trafikplikten genom direktupphandling i sådana fall som avses i artikel 5.4a och 5.4b i trafikavtalsförordningen.

Regleringsorganet prövar och avgör ärenden som hör till dess behörighet på eget initiativ eller på initiativ av järnvägsoperatörer, bannätsförvaltare, dem som ansöker om bankapacitet, tjänsteleverantörer, dem som ansöker om tjänster, läroanstalter som tillhandahåller utbildningstjänster, företag som behöver utbildningstjänster, de behöriga myndigheter som avses i 182 § i lagen om transportservice eller andra vars rättigheter ärendet kan gälla. Regleringsor-

ganet ska i samband med avgörandet av ett ärende besluta om lämpliga åtgärder för att motverka diskriminering, snedvridning av konkurrensen på marknaden och all annan icke önskvärd utveckling.

Regleringsorganet får använda de metoder som Transport- och kommunikationsverket enligt 16 § har rätt att använda i sitt tillsynsuppdrag.

Regleringsorganet ska minst en gång vartannat år rådfråga företrädare för användare av järnvägstjänster för godstransport och persontrafik i syfte att ta hänsyn till deras syn på järnvägsmarknaden.

150 §

*Regleringsorganets rätt att få uppgifter samt beslutsfattande*

Regleringsorganet har trots sekretessbestämmelserna rätt att utan obefogat dröjsmål av järnvägsoperatörer, bannätsförvaltare, dem som ansöker om bankapacitet, sådana läroanstalter som avses i 90 § i lagen om transportservice, företag som behöver utbildningstjänster, tjänsteleverantörer, dem som ansöker om tjänster, sådana behöriga myndigheter som avses i 182 § i den lagen och andra berörda aktörer få de uppgifter och utredningar som behövs för tillsynen över och uppföljningen av järnvägsmarknaden eller för behandlingen av ärenden som organet fått i uppgift eller på eget initiativ åtagit sig att avgöra.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

152 §

*Andra meningsskiljaktigheter och utredningar på eget initiativ*

Järnvägsoperatörer, de som ansöker om bankapacitet, de som ansöker om tjänster, företag som behöver utbildningstjänster, bannätsförvaltare, tjänsteleverantörer och andra som tillhandahåller tjänster och sådana behöriga myndigheter som avses i 182 § i lagen om transportservice kan föra andra ärenden än sådana som avses i 151 § i denna lag till regleringsorganet för prövning och avgörande, om de anser att någon handlar i strid med denna lag eller krav som utfärdats med stöd av den, i strid med den EU-lagstiftning som avses i 149 § 1 mom. 1 punkten i denna lag eller i strid med kravet på icke-diskriminering och opartiskhet. Regleringsorganet kan också på eget initiativ ta ett ärende till prövning.

Ett ärende som gäller meningsskiljaktigheter och som förts till regleringsorganet för prövning ska i första hand avgöras genom medling, om regleringsorganet anser att medling är ändamålsenligt med hänsyn till ärendet. I övriga fall eller om medlingen inte leder till resultat, ska regleringsorganet ge sitt avgörande inom sex veckor efter att ha fått tillgång till den utredning som behövs för att avgöra ärendet.

Ett ärende som regleringsorganet på eget initiativ åtagit sig att avgöra ska i första hand avgöras genom förhandlingar, om regleringsorganet anser att förhandlingarna är ändamålsenliga med hänsyn till ärendet. I övriga fall eller om förhandlingarna inte leder till resultat, ska regleringsorganet ge sitt avgörande inom sex veckor efter att ha fått tillgång till den utredning som behövs för att avgöra ärendet.

152 a §

*Bedömning av den behöriga myndighetens beslut om direktupphandling*

Om en behörig myndighet enligt 182 § i lagen om transportservice har beslutat att enligt artikel 5.4a eller 5.4b i trafikavtalsförordningen upphandla sådana tjänster inom persontrafik på järnväg som omfattas av den allmänna trafikplikten på järnväg genom direktupphandling i

stället för genom anbudsförfarande, ska den behöriga myndigheten omedelbart när beslutet offentliggjorts sända det motiverade beslutet till regleringsorganet.

Regleringsorganet bedömer den behöriga myndighetens beslut i egenskap av det oberoende organ som avses i 149 § 1 mom. 11 punkten. Regleringsorganet ska göra sin bedömning och ge sitt beslut i enlighet med den inom sex veckor efter att ha fått tillgång till alla de uppgifter som behövs för att för att göra bedömningen. Regleringsorganet ska i samband med avgörandet av ärendet besluta om vilka åtgärder som krävs för att motverka diskriminering, snedvridning av konkurrensen på marknaden och annan icke önskvärd utveckling. Regleringsorganets bedömning och beslut i enlighet med bedömningen ska meddelas till den behöriga myndigheten och därefter offentliggöras på regleringsorganets webbplats.

Omprövning får begäras i fråga om beslut som regleringsorganet fattat med stöd av denna paragraf. Bestämmelser om omprövning finns i förvaltningslagen och om sökande av ändring i ett beslut med anledning av omprövningsbegäran i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

164 §

*Årsavgift*

Bannätsförvaltare och sådana verksamhetsutövare som avses i 159 § ska till Transport- och kommunikationsverket tillsammans betala en årsavgift som årligen anges i en förordning av kommunikationsministeriet, med iakttagande av vad som föreskrivs i lagen om grunderna för avgifter till staten. Varje verksamhetsutövare ska betala bara en årsavgift per år oavsett om utövaren bedriver verksamhet både som bannätsförvaltare och som trafikutövare. Med årsavgiften täcks de kostnader som orsakas verket av utveckling av och tillsyn över säkerheten i den spårbundna stadstrafiken samt för förande av det register över spårbunden stadstrafik som avses i 160 § och skötseln av de registeruppgifter inom spårbunden stadstrafik som verket sköter med stöd av 178 och 216 § i lagen om transportservice samt för verkets andra administrativa myndighetsuppgifter inom den spårbundna stadstrafiken.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

178 §

*Anmärkning och varning*

Transport- och kommunikationsverket och regleringsorganet kan ge järnvägsoperatörer, bannätsförvaltare, sådana verksamhetsutövare som avses i 159 § eller andra verksamhetsutövare som avses i denna lag en anmärkning eller varning, om de handlar i strid med denna lag eller de bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller i strid med direkt tillämplig EU-lagstiftning. En varning kan ges, om en anmärkning med beaktande av de omständigheter som framgår i ärendet som helhet inte kan anses vara tillräcklig.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

180 §

*Ingripande i åtgärd eller händelse*

Transport- och kommunikationsverket har rätt att avbryta spårtrafiken eller begränsa den vid allvarliga störningar under normala förhållanden eller om spårtrafiksystemets säkerhet eller människors liv eller hälsa är hotade. På motsvarande grunder har verket också rätt att avbryta eller begränsa en åtgärd eller annan händelse som hotar eller påverkar spårtrafiken. Transport- och kommunikationsverket eller regleringsorganet kan avbryta eller begränsa en åtgärd eller

händelse som orsakar betydande egendoms- eller miljöskador eller annan sådan verksamhet som inverkar negativt på verksamheten på spårtrafiksmarknaden.

182 §

*Försäkringsplikt*

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om beloppet av ansvarsförsäkringen och något annat motsvarande arrangemang samt om hur verket övervakar ansvarsförsäkringens tillräcklighet.

186 a §

*Register över bannätsförvaltare*

Transport- och kommunikationsverket ska föra ett register över bannätsförvaltarna. Verket får använda registret vid fullgörandet av sina uppgifter och skyldigheter enligt denna lag.

I registret antecknas bannätsförvaltarens namn och företags- och organisationsnummer, eventuell bifirma, adress- och andra kontaktuppgifter samt andra uppgifter som bannätsförvaltaren lämnat i sin ansökan om säkerhetstillstånd enligt 25 § 2 mom. eller i sin anmälan enligt 29 § samt de viktigaste uppgifterna om bannätsförvaltare som är kritiska för försörjningsberedskapen.

Bannätsförvaltaren ska lämna uppgifterna genom teknisk anslutning eller på annat sätt i elektronisk form i enlighet med vad som avtalas med Transport- och kommunikationsverket. Innan en teknisk anslutning öppnas ska den som lämnar uppgifter lägga fram en redogörelse som visar att uppgifterna skyddas på behörigt sätt.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som avses i 2 mom. och hur de ska lämnas.

188 §

*Ändringssökande*

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Regleringsorganets beslut som meddelats med stöd av 151 § med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Regleringsorganets beslut som meddelats med stöd av 152 § får överklagas genom besvär hos marknadsdomstolen. Bestämmelser om sökande av ändring i marknadsdomstolens beslut finns i lagen om rättegång i marknadsdomstolen (100/2013).

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

189 §

*Myndigheternas rätt att få upplysningar*

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Järnvägsoperatörer och bannätsförvaltare ska trots företagshemligheter ge regleringsorganet de upplysningar det behöver för skötseln av de uppgifter som avses i 20 kap.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

———

Denna lag träder i kraft den 1 februari 2021.

Bestämmelserna i 68 §, 72 § 1 mom. och 80 § träder dock i kraft först den 16 juni 2021.

Helsingfors den 30 december 2020

**Republikens President**

**Sauli Niinistö**

Kommunikationsminister Timo Harakka